Cena 150.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 3.500.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 4.000.000 Mk.
Zagranicą . . . . 7.000.000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 57 (7686) Sobota, dnia 8 Marca 1924 r. Rok XXXII

Spieszcie już czas najwyższy!

Zorganizowany został komitet obywatelski dla propagandy subskrypcji na akcje Banku Polskiego.

Dziwnym się wydaje, że u nas w Polsce zawsze, gdy zachodzi potrzeba spełnienia obowiązku obywatelskiego potrzebne są organizacje propagandy. Organizacje propagandy obowiązku obywatelskiego w Europie w 20 stuleciu!!! jest to bardzo przykre! Trudno, musimy się z tym brakiem oswoić, zwalczając go jednocześnie wszelkiemi rozporządzalnemi środkami.

Przedewszystkiem jednak musimy sobie wytłomaczyć że spełnienie tego rodzaju obowiązku leży w naszym własnym interesie w interesie każdej jednostki, gdyż zapisywanie się na akcje Banku Polskiego czyli tz. banku emisyjnego jest jednocześnie kardynalnym obowiązkiem naszym i zarazem wprost dobrą tranzakcją handlową, gdyż kupujemy walor o stałej wartości dający jedynie zyski bez narażenia się na jakiekolwiek straty.

Najstarszym bankiem emisyjnym jest Bank Angielski założony w roku 1694 i mający podówczas monopol emisji banknotów jedynie w Londynie, dopiero w r. 1844 Bank Angielski otrzymał monopol emisji na całe Państwo, chociaż istnieją jeszcze banki prowincjonalne w Anglji, które również mają prawo wypuszczania banknotów. Niebacząc na taki, o ile można się tak wyrazić, ograniczony monopol emisji, interesy banku są wyśmienite, dają one doskonałe zyski i jednocześnie czysto prywatny ustrój tego Banku przynosi Państwu i życiu gospodarczemu Anglji wielkie korzyści, muszę jednak zaznaczyć że poczucie obywatelskie w społeczeństwie angielskim wogóle a w szczególności u przemysłowców i kupców jest niesłychanie głęboko zakorzenione. Opinja publiczna wywiera b. silny wpływ także i na bieg spraw gospodarczych.

U nas niestety wobec słabo rozwiniętego poczucia obywatelskiego we wszystkich warstwach społeczeństwa, nadzór Państwa nad przyszłym Bankiem Polskim jest konieczny, bo możliwym jest, że wobec braku poczucia obywatelskiego duża część akcji przyszłego Banku Polskiego dostanie się w ręce ludzi nieporządanych. Ludzie ci dostają się ewentualnie do Rady wybrani przez akcjonarjuszy Banku Polskiego i prowadzą politykę ich interesom odpowiadającą, a szkodliwą dla interesów ogółu i Państwa. A wtedy usłyszymy jak zwykle utyskiwania z różnych stron, że polityka banku nie odpowiada interesom naszym, intery ziemian, przemysłowców czy kupiectwa, lecz sami zawiniliśmy, sami tego chcieliśmy, bośmy się sami wyrzekli prawa głosu nie zapisując się na listę akcjonarjuszy Banku Polskiego.

Możliwem, że kapitał potrzebny na zorganizowanie Banku Polskiego jest tak poważny, że zebranie tego kapitału tych 60 miljonów złotych wśród społeczeństwa naszego odbije się na nim i winniśmy się liczyć z niektórymi skutkami wynikającemi z tego powodu, lecz już nadszedł ostateczny moment, ostatnia chwila uporządkową

nia naszych stosunków finansowo - ekonomicznych. Bank Polski musi bezwarunkowo powstać teraz bez zwłoki. Konieczność tą stworzyły zmiany w stosunkach finansowych naszego kraju, o ile chcemy być samodzielni gospodarczo, a tym samym i państwowo.

Nazwiska osób, które przyczyniają się do organizacji Banku Polskiego, oraz warunki w jakich ten powstaje dają pewność, że działalność Banku emisyjnego zapowiada się b. poważnie i stanie się on pomostem między rządem a społeczeństwem. Wszystkie sfery społeczeństwa muszą się więc gremjalnie zapisywać na akcje Banku Polskiego lub też przygotować się na płacenie specjalnych podatków potrzebnych na utrzymanie wzrastającej ilości bezrobotnych.

Komandor Young chciał dać nam swego czasa dla wszystkich działów gospodarki finansowej swoich agentów. Powinniśmy się chyba wstydzić tego i nie powinniśmy dopuścić, aby Bank Polski był stworzony obcemi rękami i obcemi wpływami, wszak przecież Polska nie jest Egiptem ani Indjami, lub Meksikiem.

Emisja Banku powinna się bezwzględnie udać, w co ani na chwilę wątpić nie możemy, bo skarb narodowy jest pełny. Powinniśmy jednak w naszym własnym interesie uniknąć charakteru państwowego w banku emisyjnym, gdyż z doświadczenia wiemy, iż utrudniałby pod każdym względem pracę i braku zaufania, a co gorzej zależności ze strony zagranicznej.

Wprawdzie sama PKKP. może ze swego stanu czynnego pokryć resztę akcji Banku Polskiego, ale chodzi o to właśnie by obywatele w Polsce przyszli do przekonania, że to oni sami założyli Bank Emisyjny i że to jest ich obowiązkiem i leży we własnym ich interesie, że subskrybowanie na akcje Banku Polskiego jest interesem lukratywnym. Nie dajmy ani jednej akcii Banku Polskiego cudzoziemcom. To powinno być honorem polaków.

Spieszcie się już czas najwyższy!!

TELEGRAMY.

Terminy podatków państwowych w marcu.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). Towarzystwo Przyjaciół Skarbu Państwa za pośrednictwem Biura Porady Prawnej podaje do wiadomości, dla udogodnienia wszystkich płatników podatkowych: w marcu przypadają do zapłaty następujące ważniejsze podatki bezpośrednio 1) druga rata drugiej zaliczki na podatek majątkowy do dn. 26 marca; 2) pierwsza rata podatku gruntowego do dn. 15 marca rb.; 3) wpłata podatku przemysłowego od obrotu przemysłowego za m. luty—do dn. 15 marca; 4) podatek przemysłowy za drugie półrocze 1923 r. uwidoczniony w nakazach płatniczych lub listach imiennych do dn. 15 marca; 5) podatek dochodowy od uposażeń płatny w ciągu 7 dni od dokonania wypłaty; 6) i inne podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w marcu, Podatki powyższe wpłacać należy za pośrednictwem Izb Skarbowych bądź oddziałów PKKP. i PKO. Za nie dotrzymanie terminów powyższych płatnikom niesumiennym grożą wysokie kary oraz koszty egzekucyjne. Od uczciwości płatników w znacznej mierze zależy uzdrowienie stanu gospodarczego, poprawy waluty oraz ugruntowanie Banku Emisyjnego.

Egzekucje podatku majątkowego w Warszawie

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). Niesumienni, opieszali płatnicy podatku majątkowego ścigani są przez władze z największą surowością. Przymusowe egzekwowanie nie wpłaconej w terminie właściwym 1 raty, 2 zaliczki za podatek majątkowy trwa w Warszawie podobnie jak w całem państwie w dalszym ciągu. Onegdaj dn. 4 bm. w obrębie Warszawy dokonano 869 czynności podatkowych, przyczem w 530 wypadkach płatnicy wylegitymowali się kwitami PKKP. i P. K. O. na wpłacone sumy, w 280 wypadkach wpłacono w obawie represji do rąk sekwestratorów w 259 wypadkach dokonano zajęcia ruchomości, jak: firma S. Szweis Dom rolniczo-handlowy na 2000 fr. zł., Stanisław Sarna, MDom handlowy 633 fr. zł., Hoc i Heldgof hurtownia manufaktury na 1,066 fr. zł.

Jak Polska płaci podatki.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). Według obliczeń uskutecznionych przez Towarzystwo Przyjaciół Skarbu Państwa okazuje się, że najwydatniejsze wpływy daje okręg skarbowy warszawski.. Wpływy te stanowią 0,27 proc. ogółu wpływów z podatków i opłat. Drugim z kolei jest okręg wielkopolski 0,15 proc., następnie łódzki — 0,11 proc., lwowski i krakowski po 0,10 proc. Okręgi lubelski, kielecki, grudziądzki i białostocki dają około 0,5 proc., zaś kresowo— brzeski, łucki i wileński w przybliżeniu po 0,25 proc

Redukcja dni świątecznych.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). W końcu ub: miesiąca odbyły się międzyministerjalne narady w sprawie redukcji dni świątecznych. Jak dowiadujemy do uzgodnienia stanowiska dotychczas nie doszło. Przedstawiciel Min. Przem. i Handlu domagał się dostosowania liczby świąt do „motu proprio“ Piusa X z r. 1911, które wyznacza 7 dni świątecznych, oraz dodanie święta narodowego 3 Maja. Stanowisko to nie uzyskało poparcia, bowiem przedstawiciel Min. Pracy domagał się utrzymania obecnej liczby 13 i pół dni świątecznych. Sprawa ilości dni świąt znajdzie się wobec tego na porządku dziennym Rady Ministrów w czasie najbliższym. Pozatem omawiana była sprawa przenoszenia świąt katolickich na inne dni świąt innych wyznań, o ile większość pracowników danego zakładu wyznaje religję niekatolicką. Zgodzono się, iż przenoszenie to byłoby możliwe tylko tam, gdzie wszyscy pracownicy nie są katolikami.

Wyjazd po banknoty złotowe.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). Wczoraj dn. 6 bm. wyjechali do Paryża z polecenia Min. Skarbu delegaci w celu odbioru reszty banknotów złotowych, potrzebnych do uruchomienia Banku Polskiego. Banknoty te 1, 5, 10 i 20 złotowe po przywiezieniu zostaną przekazane komitetowi organizacyjnemu Banku Polskiemu. Transporty banknotów ochraniać będzie specjalnie delegowana z Polski warta wojskowa.

W sprawie stałej jednostki opłat pocztow.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.) Jak nas informują. w najbliższych dniach wydane zostanie rozporządzenie Min. Przemysłu i Handlu w porozumieniu z ministrem skarbu o zastosowaniu stałej jednostki do opłat pocztowych telegraficznych i telefonicznych oraz do wszelkich świadczeń pieniężnych o charakterze publiczno-prawnym na rzecz zarządu pocztowego i telegraficznego.

Sprawa opłat paszportowych.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). Sprawa podniesienia opłat za paszporty zagraniczne do wysokości 500 złotych przez kontyngentowanie paszportów nie została jeszcze przesądzona. W sprawie tej mają oficjalne czynniki gospodarcze wystąpić przeciw podniesieniu taksy uważając to za rzecz nie prowadzącą do celu i wpływającą ujemnie na bieg normalnych stosunków gospodarczych. Zarządzenie to aczkolwiek już wydane przez Radę Ministrów prawdopodobnie ulegnie modyfikacji.

Wielkie włamanie do kasy pocztowej w Oświęcimiu

KRAKOW, 7.3. Wczoraj rano zawiadomiono krak. ekspozyturę Urzędu śledczego, iż w nocy z dnia 4 na 5 bm. włamali się niewyśledzeni sprawcy do kasy urzędu pocztowego w Oświęcimiu i skradli znaczniejszą gotówkę.

Na miejsce wypadku wyjechał wyższy urzędnik tut. dyrekcji policji wraz z organami śledczymi. Szczegółów na razie brak.

Śmieć za znieważenie oficera

LWOW, 7.3. O godz. 6 wieczorem rozegrała się w pociągu odjeżdżającym z dworca Podzamcze w kierunku Tarnopola, oburzająca scena,

wywołana przez niejakiego Linskiera, handlarza koni, zamieszkałego w Złoczewie. Wśród wielkiego ścisku pasażerów, wywiązała się utarczka między Linskierem a jakimś pasażerem, na tle miejsca w wagonie. Linskier z tupetem wystąpił przeciwko owemu pasażerowi, obrzucając go wyzwiskami. Za owym pasażerem ujął się por. Kauke, który w grzecznych słowach zwrócił uwagę Linskierowi, że niepotrzebnie się kłóci. Na to Linskier wymierzył oficerowi policzek. A ten wyjąwszy rewolwer, zabił go na miejscu. Na miejscu zjawił się rotmistrz żandarmerji wojskowej i spisał z porucznikiem protokół.

Ziemia znów się trzęsie.

RYGA, 7.3. „Izwiestja" donoszą, że na Kaukazie dały się odczuć w ostatnich dniach po kilka razy dziennie trzęsienia ziemi, które doprowadzają ludność do panicznego strachu. Mieszkańcy Tyflisu i okolic spędzają noce pod gołem niebem. Nastrój ludności niesłychanie zdenerwowany.

NOWY JORK, 7.3. „Przegl. Wiecz." Telegrafują tu z San Jose (Costarica), że trzęsienia ziemi nie ustają. Sejsmograf zarejestrował ostatniej nocy 400 wstrząśnień. Drogi do San Jose są zawalone skałami, mosty zerwane.

Z giełdy zbożowej

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). W dniu wczorajszym 5 bm., jako w dzień środowy giełdy zbożowej nie było. W zawieranych jednak tranzakcjach pozagiełdowych tendencja spokojna. Ceny dla żyta, mąki i chleba bez zmiany.

Obniżenie ceny soli.

WARSZAWA, 7.3 (Tel. wł.). W związku z obniżeniem kosztów produkcji w kopalniach soli obniżona została obecna cena soli. Zniżka ta wynosi od 10 do 20000 mk. na 1 klg., zależnie od gatunku. Dalsza zniżka przewidywana.

Wyjątkowe stanowisko Banku Polskiego.

We wszystkich państwach istnieje po kilka kilkanaście nawet banków hipotecznych, ale zazwyczaj jeden tylko bank emisyjny.

Banki hipoteczne, udzielając długoterminowego kredytu za zapewnieniem hipotecznem, mają także prawo przywilej emisyjny — wolno im wydawać t. zw. listy zastawne na kwotę zbiorową, przewyższającą po kilkanaście razy kapitał zakładowy. Listy zastawne banki sprzedają aby uzyskać pieniądze potrzebne na udzielanie nowych pożyczek. Listy te jednakowoż nie są monetą, nikt niema obowiązku przyjmowania ich w miejsce zapłaty, a ponadto bank hipoteczny płaci od nich procenty.

W obrębie jednego państwa może konkurować ze sobą cały szereg banków hipotecznych bez szkody dla państwa, stanu waluty, oraz wierzycieli i dłużników banku.

Inne zgoła zadania i stąd inne w państwie stanowisko ma bank emisyjny. Głównym jego celem — to stworzenie stałej nie ulegającej wahaniom waluty. Wahania waluty, zarówno jej spadek jak nagłe wyskoczenie w górę, są niezmiernie przykre dla całego życia gospodarczego — nietylko dla przemysłu wielkiego i handlu, lecz przedewszystkiem dla szerokich mas ludzi żyjących z zarobku codziennego lub stałych pensji. Zawsze przecież wpierw pojawia się drożyzna, a znacznie później dopiero rosną zarobki i dochody, a gdy waluta idzie w górę, zarobki spadną prędzej, aniżeli ceny towarów.

Wobec tego w każdem państwie, które po wojnie cierpi na skutek choroby pieniędzy, odzywa się pragnienie pieniądza stałego, niezmiennego, nie ulegającego wahaniom.

Taką monetę stworzyć może jedynie bank emisyjny, niezależny w swej gospodarce od potrzeb ministra skarbu.

Gdy zaś głównym takiego banku celem jest wydawanie takiego pieniądza dla całego państwa gdy utrzymanie pełnej wartości pieniądza jest tak ogromnie doniosłem a ważnem dziełem, banki emisyjne we wszystkich państwach specjalne posiadają przywileje i prawa.

W państwie zdrowem jeden tylko powinien krążyć pieniądz i stąd jeden powinien istnieć bank emisyjny, mający wyłączne prawo wydawania pieniędzy. Pieniądz ten jest obowiązującym środkiem płatniczym, każdy wierzyciel zgodzić się musi na spłatę długu w pieniądzu, wydanym przez bank emisyjny.

Bank emisyjny, chcąc stworzyć najsilniejsze podstawy dla wydawanych pieniędzy, na zapewnienie wydanych banknotów posiadać musi w swym skarbcu conajmniej do jednej trzeciej części złoto lub banknoty zagraniczne, uznane za równowartne złotu, a na resztę pokrycie w wekslach kupieckich, płatnych w krótkim czasie a wystawionych i poręczonych przez instytucje lub osoby, dające zupełną pewność zapłaty weksla w swoim czasie.

Przepisy statutu wymagają, aby bank emisyjny utrzymywał w skarbcu stale wielki zapas złota i monet zagranicznych, spoczywających bez procentu. Wobec tego też pieniądze swoje bank emisyjny wydaje bez płacenia od nich odsetek. Charakter pieniądza — przechodzącego bezustannie z ręki do ręki, nie dozwala i uniemożliwia obliczanie i płacenie jakichkolwiek odsetek.

Im więcej się nagromadzi w banku emisyjnym złota i walut zagranicznych o równej złotu wartości, tem więcej wolno puścić bankowi w obieg banknotów. Pilnie jednak bank emisyjny baczyć musi, aby banknotów nie wypuścił więcej, jak życie gospodarcze koniecznie wymaga. Jeśli ich wydrukuje za wiele, nie będzie na nie dostatecznego pokrycia — a wówczas kurs pieniądza może ulec obniżeniu.

Do najważniejszych zadań Banku emisyjnego należy właśnie nieustannie czuwanie nad pieniądzem i uchronienie go przed wahaniami w kraju i zagranicą.

Inne przeto i daleko ważniejsze od wszelkich innych banków będzie miał zadanie jedyny w Polsce bank emisyjny — Bank Polski. Mocne ufundowanie tego banku o kapitały obywateli państwa naszego da nam nareszcie zdrowy pieniądz, zapewni spokój gospodarczy, a najskuteczniej usunie drożyznę. Wszystkich nas zadaniem obywatelskiem, przyczynić się do utworzenia Banku Polskiego, który sercem stać się ma naszego życia pieniężnego i gospodarczego. Subskrybcja Banku Polskiego jest obowiązkiem każdego obywatela Państwa Polskiego.

KRONIKA.

— 8-a LOTERJA PAŃSTWOWA. Piąta klasa. Ostatni dzień.

Mk. 90000000 premja 450000000 mk. na Nr. 3395.
Mk. 45000000 nr. 59470.
Mk. 30000000 n-ry 12170 44967.
Mk. 9000000 n-ry: 4493 10287.
Mk. 1800000 nr. 16728.
Mk. 1500000 n-ry: 15643 25327.
Mk. 1200000 n-ry: 1551 5409 30327. 58532.

— TARGI WROCŁAWSKIE rozpoczną się 9-go i trwać będą do 11 bm. Chcący zwiedzić targi korzystać mogą ze zniżki 75 proc. za wizę niemiecką, o co należy zwracać się piśmiennie do Konsulatów niemieckich w Polsce.

— ZEBRANIE.

Zawiadamia się członków tut. Koła P. P. Oficerów Rezerwy, że w dniu 7 bm. o godz. 19 odbędzie się miesięczne zebranie członków Koła w mieszkaniu PKU. Kalisz. Na powyższe obowiązani są stawić się wszyscy członkowie P. P. Ofic. Rezerw. Związku Koła Kalisz ZZRP.

— „PAJACE" W KALISZU.

Dzięki ruchliwej i spreżystej organizacji dyrekcji operowej p. Kobaka (znanego już zresztą chlubnie Kaliszowi z poprzednich imprez artystycznych), będą mogli kaliszanie w dniu 9 bm. nietylko usłyszeć, ale i ujrzeć w oryginalnych kostjumach i dekoracjach, nieśmiertelną pod względem piękna, i operę Leoncavallo „Pajace", najdojźalszy twór gieniuszu jego.

Spektakl otworzy Prologiem niezrównany Canio Orda, bas-baryton o aksamitnym dźwięku i rozległej skali. Zaśmieje się przez łzy pajac Tonio-Gruszczyński, nieporównany tenor bohaterski, o fenomenalnym wprost głosie i warunkach zewnętrznych, zaliczający tą partję do najlepszych w swym repertuarze i który niedawno czarował publiczność w medjolańskiej „La Scali".

Płocha zdradliwa Wedda — cóż się rozpisywać — któż nie słyszał o Weddzie Zabiełłównie Sylvia śpiewa utalentowany baryton liryczny p. Mossakowski. Arlecchino — niezastąpiony pan Marlacci. Stronę kapelmistrzowską przyjął łaskawie na siebie p dyr. Rudnicki, dyrygent Op. Warszawskiej.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8-ej m. 15.

— W SPRAWIE NABYWANIA AKCJI BANKU POLSKIEGO.

Wobec korzystnej sytuacji na rynku walutowym Ministerstwo Skarbu zdecydowało poczynić dalsze ułatwienia w sprawie nabywania akcji Banku Polskiego za marki polskie i zniosło wszelkie istniejące dotychczas w tej dziedzinie ograniczenia. Obecnie przeto wszystkie banki dewizowe mogą sprzedawać ze swych zapasów każdą ilość walut na cele zakupu akcji Banku Polskiego.

Pragnąc, aby również klijenci Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej korzystali z podobnych ułatwień, postanawia się, że wszystkie Oddziały PKKP. mogą przyjmować wpłaty na akcje Banku Polskiego w markach polskich przy zapisach do 50 akcji włącznie. Marki polskie będą przyjmowane od wszystkich klijentów, zapisujących się bezpośrednio w Oddziałach PKKP.

LISTA osób, które nabyły akcje Banku Polskiego w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej Oddział w Kaliszu do dnia 5-go marca włącznie.

Dr. Mader Edward 1 szt., Kręcicki ks. Bolesław 1. Kurowski Antoni 1, Bzowski Stanisław 5, Wągrowski Leonard 1, Minakowska Stanisława 1. Karłowski Stefan 10, Janecki Wacław 2, Dzierżbicki Józef 2, Janecki Ludwik 1, Szajkowska Wanda 1, Reich Bruno 20, Cichecki Eugenjusz Witold 1, Brokman Stanisław 1. Tow. Kred. Miejskie Kalisz 4, Jelenkiewicz Józef 4, Bank Ziemi Kaliskiej 50, Kindlerówna Helena 1, Wydział Powiatowy Sejmiku Kaliskiego 5, Kamocki Sławomir 2, Lipski Józef Wiktor 4, Sikorski Edmund 2, Sikora Marja 2, Fajęcki Wacław 1. Müller Hugo 3, Müller Wilhelm 3, Sowadski J. i S-ka 25, Weiss Ignacy Janusz 2, Zieleniewski Tadeusz 1.

— KINO „STYLOWY".

Jak się dowiadujemy „Stylowy" w następnym programie wyświetlać będzie romantyczny obraz pt. „Znasz li ten kraj" w 6 aktach w głównej roli „Sascha Góra". Pewne części na ekranie w skróceniu demonstruje się już obecnie.

Któż nie zna z nas choćby w okresie przelotnego wywczasu tragicznych losów uroczej bohaterki cudownego romansu Goethego Mignony, skoro tyle z nas oczarowała za młodu muzyka francuskiego miłośnika dźwięków Thomasa, który unieśmiertelnił imię swoje operą na temat, skoro wieszcz nasz Mickiewicz, tęsknotę swego serca do ukochanej uwidocznił twórczym przekładem czarownej pieśni Mignony. Wezwanie do Neopalu, rozpoczynające się od melodyjnych słów:

„Znasz li ten kraj
Gdzie cytryna dojrzewa
Pomarańcz blask
Majowe złoci drzewa?

Kogóż tedy nie pociągnie obraz, który maluje nam według genjalnego oryginału losy nieszczęśliwego dziecka rodziców, którzy popełnić musieli samobójstwo, przerażeni odkryciem na głem, iż związała ich miłość kazirodcza. Losy sieroty Mignon, porwanej przez cyganów, poszukiwanej długo przez starca harfiarza, szukającej przez całe życie w nieustannym żalu w szlochach tułactwa po ziemi niemieckiej drogi do do swej pięknej ojczyzny Włoskiej, losy słodkiego dziecka — dziewczęcia w chłopięcym stroju, śpiewającego i tańczącego pod batem, dla uciechy tłumu, losy maleńkiej Mignony, którą w porywie zazdrości przeobraża się naraz w kobietę i odbiera pięknej i figlarnej aktorce, genjalnego Wilhelma Meistra, poświęcając własne życie, gdy zagraża mu kula bandyty.

— SPROSTOWANIE.

Wzmiankę, umieszczoną w kronice „Gońca Kaliskiego" Nr. 45 z dnia 25 lutego rb. o odmowie urzędnika pocztowego, sprzedającego znaczki pocztowe, przyjęcia drobnych pieniędzy, to jest 50-tysiączek, przeczytałem ze zdziwieniem i uważam za swój obywatelski obowiązek bezstronnie tą kwestję sprostować. Ja sam dość często bywam na poczcie i kupuję znaczki pocztowe, za które płacę nie tylko 50-cio tysiączkami, ale i różnemi drobniejszemi banknotami, lecz te banknoty są segregowane i układane stosownie do obwieszczenia, umieszczonego nad okienkiem przy którym opłaty się przyjmują i nigdy nie doznałem żadnej odmowy ze strony urzędnika pocztowego sprzedającego znaczki, to mogą potwierdzić i wielu innych osób kupujących dość często znaczki pocztowe na poczcie; nie rozumiem więc co spowodowało p. J. H. o której redakcja w danej kronice wspomina, do udzielenia wprost kłamliwej informacji o urzędniku pocztowym sprzedającym znaczki pocztowe.

Jeden z czytelników Gońca.

— WYTWORNIA TREPEK.

Praca społeczna jest obowiązkiem każdego, kto kocha swój kraj ojczysty, praca ta wymaga zapału. energji i niezłom. postanow. dojścia do celu, unika zaszczytów, hołdów i taka tylko praca przynieść może społeczeństwu prawdziwą korzyść.

Komitet „Wytwórni trepek" dopiął celu stwarzając nietylko ekonomiczną placówkę, ale moralną, dając możność pracy wałęsającym się po ulicach chłopcom ciągłą pracę i zarobek.

Dzięki ofiarności p. dyrektora Goede, który łaskawie zaofiarować raczył resztki pluszu z fabryki p. Müllera, jak również skóre zaofiarowali Sowadski i Deutschman, Magistrat drzewo na podeszwy i pożyczkę na kupno maszyny. p. rejent Brusnicki jako prezes Tow. Hygjen. zaofiarował 2 pokoiki na lokal „Wytwórni trepek". Członkowie komitetu złożyli po 10 miljonów, za który to fundusz kupiono kopytka, gwoździe,— druf i inne narzędzia, dzięki więc tym ofiarodawcom, a usilnej pracy jednostek została stworzona „Wytwórnia trepek", która już wydała hojne rezultaty, gdyż z zakupionych i zaofiarowanych darów pod kierownictwem wykwalifikowanego trepiarza p. Szolla zostało solidnie zrobionych kilkadziesiąt par na gwiazdkę dla najbiedniejszych dzieci w ochronce przy „Ognisku". Niezwykła radość z otrzymanych trepek tych maluczkich była już wielką zapłatą za poniesione trudy.

Komitet ma na celu przedewszystkiem zaopatrywać w trepki najbiedniejsze dzieci szkół powszechnych, które najczęściej z braku obuwia uczęszczać do szkół nie mogą.

Również i sprzedawać będzie Komitet trepki dla dorosłych o 30 proc. niżej rynkowej ceny, by tym sposobem zaopatrzyć biedniejszą ludność i wyrugować tandetną robotę.

Do „Wytwórni trepek" przyjmowani są chłopcy na 2-tygodniową naukę bezpłatnie a po upływie 2 tygodniowego terminu otrzymują już zapłatę od ilości zrobionych par.

Tenże Komitet zamierza wkrótce otworzyć szwalnię, w której znajdą pracę dziewczęta szyjąc po najniższej cenie bieliznę ubrańka dla dzieci fartuchy, czepki dla starszych kobiet i sprzedawać o 30 proc. taniej rynkowej ceny.

Komitet nie wątpi, że społeczeństwo dopomoże, by te placówki, mające na celu tylko uczyć pracy, uliczne dzieci nasze i przyzwyczajać ich do uczciwego zarobku, rozwijały się należycie, aby w przyszłości wszystkie rzemiosła i handle przeszły w nasze polskie ręce.

ZOFJA KONONOWICZOWA.

— Z TURKU. (Kor. wł.).

Dnia 20.2 br. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła żona dyrektora Gimnazjum męskiego Jadwiga Wyrzykowska, wybitna działacz ka na polu społecznem, zacna opiekunka młodzieży w Moskwie, Warszawie, Mińsku-Litewsk. i ostatnio w Turku.

Eksportacja zwłok do kościoła odbyła się dnia 22.2. a nazajutrz odprawiono nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Jadwigi Wyrzykowskiej, celebrowane przez ks. pref. Jędrzejewskie go. Podczas nabożeństwa chór gimnazjum męskiego odśpiewał Mszę żałobną, która wypadła bardzo pięknie. Na ofertorjum dyrygent Tow. Muz. „Lutni" przy łaskawym akompanjamencie p. Blichtowicza odegrał solo na skrzypcach marsza żałobnego Szopena, p. Józef Stach. Po skończonej mszy, kondukt pogrzebowy począł zwolna się przesuwać przez plac Sienkiewicza, Rynek, Trzeciego Maja, dążąc ku cmentarzowi. W pochodzie pogrzebowy wzięła udział młodzież obydwuch gimnazjów ze swoimi profesorami na czele, delegacje różnych stowarzyszeń, przedstawiciele władz państwowych i miejskich, oraz licz na publiczność. Mowę nad zwłokami śp. Jadwigi W. wypowiedział ks. prefekt Jędrzejewski, odnosząc zmarłej zasługi, dla dobra społecz. oraz pocieszając rodzinę, z powodu przedwczesnego zgonu. Pienia żałobne na cmentarzu wykonał chór Tow. „Lutni" oraz chór gimn. męskiego. Zmarła pozostawiła po sobie szczery żal, a szczególnie wśród młodzieży, którą opiekowała się jak swemi dziećmi. Cześć jej świetlanej pamięci!

K. W.

— Z PÓŁKI KSIĘGARSKIEJ.

Nakładem Stowarzyszenia pracowników księgarskich w Warszawie ukazało się drugie wydanie St. Brzozowskiego książki Inspekt, hodowla warzyw pod szkłem. Z tej gałęzi wiedzy ogrodniczej jest to bodaj, że jedyna u nas książeczka napisana przez starego praktyka i godna polece nia zarówno zawodowym ogrodnikom jak i właścicielom małych ogródków warzywnych, którzy tanim zachodem mogą mieć tak drogie zawsze u nas nowalje wiosenne.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,300,000
Londyn	39,975,000
Belgja	327,000
Paryż	378,000
Szwajcarja	1,609,000
8% pożycz. złota	15,000,000
4% poż. prem.	825,000
Bony złote S. II A.	1,400,000
Frank zł. pols. na 7.3	1,800,000
„ „ „ „ 8.3	1,800,000
Listy Tow. Kr. Ziem.	65,000,000

Redaktor W. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.